

Październikowe zmiany w ustawie – prawo o ruchu drogowym – jazda bez dowodu rejestracyjnego i polisy OC

Od 1 października 2018 roku weszły w życie zmiany w przepisach ustawy – Prawo o ruchu drogowym mające stanowić kolejny etap wdrażania zmodernizowanego systemu informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierujących – CEPiK 2.0. Zostały one wprowadzone na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2018 roku o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 957).

Wprowadzone zmiany dotyczą kierujących pojazdami zarejestrowanymi w Polsce poruszającymi się po jej terytorium. Tym samym nie dotyczą pojazdów zarejestrowanych za granicą, również poruszających się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Od 1 października 2018 roku kierujący pojazdami zarejestrowanymi w Polsce poruszającymi się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie muszą posiadać przy sobie dokumentu stwierdzającego dopuszczenie pojazdu do ruchu (dowód rejestracyjny lub pozwolenie czasowe) oraz dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie.

Zwolnienie kierujących pojazdami zarejestrowanymi w Polsce poruszającymi się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obowiązku posiadania przy sobie wskazanych powyżej dokumentów wynika z uchylecia art. 38 pkt 2 i 3 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Oznacza to w praktyce, że posiadanie tych dokumentów przy sobie nie jest wymagane przy kontroli drogowej. Kierujący pojazdami zarejestrowanymi za granicą poruszającymi się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dalszym ciągu są zobowiązani mieć przy sobie i okazywać na żądanie organu kontroli ruchu drogowego wskazane powyżej dokumenty.

Jednocześnie podkreślić należy, iż głównym obowiązkiem wszystkich kierujących pojazdami uczestniczącymi w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nadal pozostaje posiadanie przy sobie i okazywanie w przypadku kontroli drogowej dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem.

Konsekwencją powyższej zmiany jest nowelizacja przepisów dotyczących kompetencji organów kontroli ruchu drogowego w zakresie weryfikacji danych pojazdu w Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEP) oraz w zakresie podejścia do zatrzymywania dowodów rejestracyjnych lub pozwoleń czasowych. W przypadku gdy zachodzą przesłanki do zatrzymania tych dokumentów, w stosunku do kierującego pojazdem zarejestrowanym w Polsce uczestniczącym w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyjęto rozwiązanie polegające na rezygnacji z fizycznego zatrzymywania dokumentu przez organy kontroli ruchu drogowego na rzecz oznaczenia zatrzymania tego dokumentu w CEP. Utrzymano jednocześnie przepisy związane z każdorazowym wydawaniem w takiej sytuacji pokwitowania. Zmienione przepisy przewidują możliwość oznaczenia zwrotu zatrzymanego dokumentu przez dowolną jednostkę w ramach organu, który zatrzymał

dokument, po poinformowaniu przez posiadacza tego dokumentu o ustaniu przesłanek powodujących jego zatrzymanie. Tym samym wprowadzono ułatwienie dla wyżej wymienionych kierujących, rezygnując z dotychczasowego sposobu postępowania, tj. przesyłania zatrzymanego dokumentu do organu rejestrującego, który wydał dokument, i możliwości dokonania zwrotu jedynie przez ten organ. W zakresie zwrotu dokumentu przyjęto analogiczne rozwiązanie pod warunkiem ustania przyczyn uzasadniających zatrzymanie dokumentu i poinformowaniu o tym przez posiadacza dokumentu – zwrot nastąpi przez wprowadzenie danych o zwrocie dokumentu przez podmiot, który dokument zatrzymał lub podmiot, który go wydał.

Jak już wspomniano powyżej, omawiana zmiana ponownie nie obejmuje kierujących pojazdami zarejestrowanymi za granicą poruszającymi się po terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku gdy zachodzą przesłanki do zatrzymania dowodu rejestracyjnego lub pozwolenia czasowego w stosunku do takich kierujących, utrzymano rozwiązanie polegające na fizycznym zatrzymaniu dokumentu przez organy kontroli ruchu drogowego. Zatrzymany dokument pojazdu zarejestrowanego za granicą, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ustawie, pozostawia się w jednostce Policji albo Straży Granicznej przez okres 7 dni. Po upływie tego terminu dokument przekazywany jest przedstawicielstwu państwa, w którym pojazd jest zarejestrowany. Zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie.

Wprowadzone zmiany nie wpłynęły na dotychczasową procedurę w zakresie zatrzymywania dowodów rejestracyjnych lub pozwoleń czasowych przez jednostkę uprawnioną do przeprowadzania badań technicznych. Jednostka ta jest uprawniona do zatrzymania wskazanych dokumentów w przypadku stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd zagraża bezpieczeństwu, w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy, zagraża porządkowi ruchu lub narusza wymagania ochrony środowiska, a także w przypadku stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność lub uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego). Zatrzymany dokument przesyłany jest niezwłocznie organowi, który go wydał.

Podsumowując, od 1 października 2018 roku podczas kontroli drogowej wystarczy jedynie ważne prawo jazdy. Po wprowadzonych zmianach kierowcy w Polsce nie muszą mieć przy sobie dowodu rejestracyjnego i potwierdzenia zakupu polisy OC - o ile nie zamierzają przekraczać granicy. Policja będzie weryfikowała dane o aucie w CEP.

Autor: Joanna Kozak, radca prawny, Kancelaria Prawna Piszcz i Wspólnicy